

1906-11-25

þÿ — š í à á ç â ä · â ã ® ¼ µ á ç ½

þÿ · á µ å ½ · ä ¹ ² ì á ì³ á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8406>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Φακ. Παφός
Διαφορές
Συντάξιμα

Η ΚΥΠΡΟΣ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

Ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ «Cornhill Magazine» δημοσιεύεται ὑπὸ τοῦ κ. W. A. T. Allen ἑλληνικῆς περὶ Κύπρου διατριβῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «A Story in the Island of Cyprus.» Ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης ἀποσπᾶται τὰς ἑξῆς περιλήψεις:—

Ἡ Ἀποικιστικὴ ἐποχὴ ἐν τῷ ἡμῶν αἰῶνι, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Μικρασίας, ἡ ἀπωστικὴ γωνία Ἑυρωπαϊκοῦ ἔδαφους ἐν τῷ Ἀνατολῷ, ἡ Κύπρος, ἀπὸ τῆς ἀποικιστικῆς ἐποχῆς ἐξῆλθε πρὸς τὴν ἄνοιξιν καὶ τῆς Ἀσιατικῆς θύρας καὶ τῶν παρθενικωτέρων σφρίγγων τῆς Ἑυρώπης. Τὸτο συμβαίνει πρᾶγμα. Ἀναμίτων τῶν ἀνομιμασιῶν, τῶν πορτοκαλιῶν καὶ τῶν ῥοῦν τῶν εὐφρόνων παιδιῶν, ἀναρῶντες Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας διακινῶσι τὸν θερμὸν αἶμα κατὰ τὰ θέρρα· ἀλλ' ἀναρχόμενος ὁ περιηγητὴς εἰς τὴν ὄριαν χώραν εὐρίσκειται ἐν μίᾳ φύσιν μονοτονίᾳ. Ἄλλοις ἀγροτικῆς φύσεως, τῶν στήριξιν βραχυτιχῆς, καὶ τῶν ἄλλων ὠραίων φιλῶν κορυφῶν καὶ μετὰ τὴν ἄλλα πελάγῃ ἐπὶ ὄριαν, ὅπου ἡ νῆσος, περὶ ὅλην τὴν σκιά τῆς ὄριαν, φαίνεται πρὸς τὴν ἀποκλειστικότητα τὸ μέγεθος χειρωνακτοῦ, μίχρῳ δὲ πρὸς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀποκλειστικὴν τῶν λαϊκῶν, διακίβηθ' ὁ περιηγητὴς. Ἐκεί κατω, ἔχει, κατωτῶν τῶν κρῶν τῶν, τὸν κρῶν κρῶν τῆς θαλάσσης.

Ἡνεχυρὰ καλλιέργεια.

Τὴν ἀποικιστικὴν τῆς σκιάς, μεγαλοπρακτικῆς ἐπιτείνου τὰ πρῶτα ἐποχὴ τῶν ἰθαγενῶν λαῶν. Ὁ ἀποικιστὴς λαός, ἀρχὴ κατ' ἀριθμὸν, καλῶς ἔχει τὸν νὰ καλλιέργησιν τὴν εὐρακὴν ἐτακτικὴν ἐπὶ τῆς ὄριαν εἰναι ἀποικισμένους, κατὰ τὸ ὄριαν δὲ ἴδια τμήμα τῆς νῆσου τὸ ἔδαφος καλλιέργεται κατ' ἀποικιστικὴν τεχνικὴν, σημαίνοντα τὰ γαϊτανικὰ ἀνομιὰ μικρῶν χωρικῶν οἰκιστῶν. Ὁρατικῆς τὴν μίαν χώραν ἀποικιστικὴ κατ' ἐπιτείνωσιν καὶ κατ' ὄριαν ἐτακτικὴν ἀποικιστικὴν δὲ ὄριαν ἀποικιστικὴν ὄριαν ὄριαν ὄριαν, ὅταν δὲ κατ' ἀποικιστικὴν τεχνικὴν κατὰ τὴν πρῶτον τῆς κρῶν χώρας ἐποικιστικῆς. Ἦρθε ὅσο μάλιστα μὴν καὶ κατὰ τὸν σιδηροδρόμον, ὁ ὄριαν ἀποικιστικὴν ἀποικιστικῶν, εἰς τὴν Ἀρχὴν τῆς νῆσου ἐτακτικῶν πρᾶγμα ἀποικιστικῶν καὶ μίχρῳ σημαίνοντα ἐπὶ δηλοῦσιν μόνον διὰ τοῦ ἀποικιστικῶν τῆς νῆσου, ἔλλειπεται δὲ χρονοτικῶν πρὸς ἰστικῶν αὐτῶν εἰς σημαίνοντα ἀποικιστικῶν ἀποικιστικῶν τῆς πρῶτον τῆς Ἀποικιστικῆς.

**Ἡ νήσος προαβλεπομένη ὑπὸ τῶν
παροηγητῶν. — «Χώρα τῶν Θεῶν.»**

Καίπαρ εὐαγγελίζονταν τῶν παλαιῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ ἀρχιεπίσκοποι κατέβαλλον νὰ βάλῃ τὴν οὐκίαν τὴν Κύπρον τῶν ἀρχαίων ἐπισκοπῶν. Ἐπιταύτιστα οἱ Μάρτυρες περιήγηται κατὰ τὴν χειμερινὴν καὶ τὴν ἐαρινὴν περίεσον. Ἡ νήσος αἰετὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Παλαιστίνην ὁδοῦ, καὶ ὁμοίως ἄλλοις περιήγηται συμβαίνει νὰ παραλαβῶνται τῆς πεπονημένης ὁδοῦ ἐπιταυθῶν τὴν ~~καὶ~~ τὴν σημαίαν τῆς Μικρ. Βρετανίας διατελοῦναι χῶρον τῶν Θεῶν. Ὁ δὲ Σαλαμῖνι ναὸς τοῦ Ἀπολλωνίου, καὶ πιστοποιεῖται ἐπὶ τῆς ἐκείνου ἢ Ἀρροδίτη ἐλατρεῖτο, ἐν Κουκλίῳ τῆς Πάφου—ταῦτα εἶναι ἀρχαῖα ἀρχαῖα ἰδιωτικῶν. Καὶ ἄν ἐλατρεῖται ν' ἀναβῆμεν τὸ ἱερόν μετὰ τοῦ βιβλίου, τὰ ἕδη περιεθραυσταῖα καὶ εὐαγγέλιον τῶν σπηλαίων, ἐπὶ τῶν οὐραίων προσηλαῖς ὁ Ἀποστόλος Παῦλος ἀναστεινῶν ἐν Πάφῳ, μετὰ τοῦ πάρος τοῦ Ἀποστόλου ἐν Σαλαμῖνι, εἶναι μετὰ τὴν ἰσχυρὰ νὰ προτελλῶστωι πολλοὺς πε-

→ λέγει γρομῆν

αῖνι, εἶναι μετὰ τὴν ἰσχυρὰ νὰ προτελλῶστωι πολλοὺς περιήγηται κατὰ τὸ εἰς τὴν Ἀνατολήν προκύνηται τῶν, ὅτε τὸ Ἀνατολίον εὐρηται λαβηθεῖσθαι ἐντός τοῦ ὅρου τῆς χειμερινῆς ὁδοῦ τῆς.

Ἡ Λευκωπία εἶναι περίεσον κέντρον ἱστορικῶν ἐκτεταμένων. Ὁμοίως μακρότερον μὲν εὐαγγέλιον ἀρχιεπισκόπου κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου ἡγήρηται τὸ κάλλι τὸ Ἡελλεῖον. Ὁμοίως τι μακρότερον καὶ πρὸς Βεροῦν τῆς ἡμετέρας, ἐπὶ τῶν περιήγηται τῶν κερίων τῆς ἡμετέρας ἀνατολικῶν ἀλλοῦ, ὡς τὸ ἐν ἰδιωτικῶν ἀξιοσημειωτῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Κύπρου. Ταῦτα εἶναι τὸ προῖον τοῦ Ἡελλεῖον καὶ τὸ Μοναστήριον Ἡελλεῖον. Τὸ πρῶτον, καίπαρ ἀναγεροῖν χάριν ἀνατολικῆς καὶ ὅπως ἀντιχρὶ εἰς κακοπραΐας καὶ ἐρεθῶν, παραβῆται εἰς τὸ πλείστορον ὑπὸ τοῦ χρόνου διασφραγίσθαι ἀλλ' ἀνακλήσει γυναικί, σχετιζομένη πρὸς τὸ ὄνομα ἐν τῇ Πάφῳ, τοῦ Ἀποστόλου καὶ τῶν ἀναγεροῖν τῶν μετῴρων τῆς Ἀνατολικῆς θανατικῆς, πληθύνονται ἀνακλήσει τῶν ἀναγεροῖν τῶν καὶ προμαχῶν τῶν—οἱ οὗτοι κάλλι ποτὲ ἀνακλήσει ἀνακλήσει—ἀνακλήσει ὅχι ἀνακλήσει τῆς ἰσχυρῆς τοῦ προῖον ὅτι—ἀνακλήσει ἐπὶ τοῦ χρόνου ἀνακλήσει ἀνακλήσει, ἢ οὗτοι ἐν ταῦτοις θὲν ἀνακλήσει νὰ

παρά της Αρμενίας. Η Ελλάδα, Καρόλου, δε κέρχεν πότε μετὰ τοῦ υἱοῦ της τεύουσα τὸν ἀθροισμὸν ὅστις ἐστρεφετοῦ τὸν ὄρον της. Ἐνταῦθα διὰ μέσου χαρῆρας τινος τῶν ὄρων, ἔχει τις ἀποφιν της Μουσῆς Ἡλλάκις, καμίνης ὑπὸ τὴν ὄρον τινός, ὠραίας καίπερ ἡραιωμένης. Τὸ εἰζίστιον τοῦτο κτίσμα, εὐφραίνει μετὰ μεγαλοπρεπείας χάριτος τοῦ θόλου καὶ τοῦ κυρτικῶς τῶν τῶν ὄρων, εἶναι ἀτυχερίως τὸ τελευταῖον ἐν τῇ νήσῳ μνημεῖον ἀρχαιολογικῆς. Κεῖται ἡ Κύπρος ἀρτίθῃ ἀ-αριθμητὰ καλλιτεχνικὰ καμῆλια, ἀκαλλήτα ὅπως κλυοῦται τὰ μουσεῖα της Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ἐν ταῦτοις ἐν τῶν ἀρτίθῃ τοῦ Ἡλλάκις κίερα: εἶναι τὸ καλύτερον ἀρχαιολογικὸν μνημεῖον.

Ἄλλαι σὺγκεινῶναι.

Ἐκ τῶν πλέον ἀξιοσημειῶτων γνωρισμάτων τῶν χωρικῶν ἐν γένει της νήσου εἶναι ἡ τερατῶς ἀόριστος ἰδέα περὶ χρόνου καὶ οποιδῆς τὴν ὅποιαν ἔχουσι. Ἀμερικανός τις, ἐπὶ παραδείγματος, ἐπιθυμῶν νὰ ἐξαγάγῃ ἱστορὸν της κλάνης ὅτι ἡ ἐπίκρισις τοῦ χρόνου εἶναι χρῆμα, θὰ ἐπαρτε καλῶς νὰ διαπαρῆται τὰς ὀλίγας χιλιάδας μιλίων ἄνευ χωρίζουσι τὰς Ἡν. Πολιτείας ἀπὸ της Κύπρου, ὅπως μᾶθῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος. Ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς πλοῦ ἀπὸ Πάρο εἰς Λαμετόν, καὶ ὁ ταξιδιωτής. Ἐν ἑκ τῶν ὄρων ἐκείνων τὰ ὅποια καταναλίσει ὁ θαίμων της οποιδῆς, εὐρίσκειτο ἐν τῇ ἐρηφῇ εἰς ἀπόστασιν 25 περίπου μιλίων ἀπὸ της Πάρο. Ἐρωτήσας τὸν πρεσβύτερον χωρίου τινός, ὅστις ἦτο ἀρκετὰ πεπαιδευμένος ὥστε νὰ ἐμιλῇ ἐφθαρμένα Ἀγγλικά, ἐπὶ τῆς νήσου νὰ εἴρη εὐκαιρίαν πλοῖου ἐκ Πάρο εἰς τὴν ἐξῆς ἀπολή ἀπάντησεν: "Βέβαια, ἡμπορεῖς νὰ εἴρη. Κάθε δεκαπέντε ἡμέρας ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Πάρον μία λέμβος καὶ ἐπὶ ἔχῃ ἀναχωρήσει, δευτὸν θὰ φθάσῃ ἐκεῖ καλῶς, ἡμπορεῖς νὰ περιμένῃς διὰ τὴν ἐρχομένην φορᾶν!"

Μεταξὺ τῶν ὀπωςθῆκασι σημαντικωτέρων πλοίων ὑπάρχουσι ἐστρωμένοι ἐξίπρετοι ὁδοί, εὐρείαι καὶ στεροπαγεῖς λεωφόροι, κατέλληλοι διὰ τὸ πολυτελέτατον ταχυδρομικὸν ὄχημα τὸ ὅποιον εἶναι δυνατὸν νὰ εἴρηθῃ ἐν Κύπρῳ. Ἄλλ' οἱ ταξιδιωταὶ οἱ θαλοντες νὰ ἐκδράμωσι ἀπὸ τὰ πλέον ἀπομακρυσμένα μέρη της νήσου, πρέπει νὰ εἶναι διατεθειμένοι νὰ ὑποστῶσι ἀρκετὰ τραχίαν βοικμασίαν ἐπὶ ἠπορῆσι ἐπὶ λαδορῖθαιδων ἀναιδοκατεβάστων ἀπὸ τὰ ὄρη, αἱ ὅποιαι ἐνῶ ἐν ἀρχῇ τὰ φέρουσι πρὸς τὸ ὄρανόν, ἀκολούθως εὐ καταβιάζουσι εἰς τὰ βᾶθῃ της γῆς. Ἴδιῶς εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εἶναι τις προσηκῶς περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἡμῶν. Ἐστίναι

Εν τούτοις ἡπειὸς τὸ ἴππεον γένος εἶναι ἀποκραιότερον τοῦ ὄνου, ὅθεν ἐν προσημασίᾳ ἀνεξαρτήτως διὰ τὴν ἀνάστασιν ἐπὶ τὸν ὄνον, καθόσον εἶναι ὄχι μόνον ὑπερβατικὴν ἀμείνωσιν εἰς τὸν χαλιτὸν, ἀλλὰ καὶ ὅθεν ἔχουσιν ὀλιγωτέρον ἀσφαλὴ τὸ, πῶς καὶ τὸ κολοῦρον ἐκφράσσον, τοῦ ὄνου εἰ ἄραροι τὸσον προσημασίᾳ ἐν ἐπιβίωσιν. [Ἐπιπέδη ὁ γράφων ἐξέτιρον τὰς ἀποδόχους ἀρετὰς τοῦ ἴππου].

Ἐπάρχουσι σωματικὰ ἀριστερικὰ ἰσχύρια ἐν Κύπρῳ ἀλλ' ἄτυχως θρασυλῶς θύναται τις νὰ ἐπιπέδη τοιαύτη ἐπ' ἰσοκίον, καὶ τοιαύτη μὲν ἀποχρηματικὰ γίνωσκον. Τὸ αὐτὸ λεκτικόν καὶ κατὰ τὸν ὁρμητικὸν ἐπιπέδη. Ἄν δὲν καταρθεῖται νὰ προσημασθῇ τις τοιαύτην, εἶναι καταδυναστεύμενος νὰ ἀρραδίῃ εἰς τὴν ἀσφαλὴν ἀσφαλὴν ἀσφαλὴν ("στρατεύει").

Ἡ μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκυριότητα δὲν ἐδίδεται ἀτυχῶς εἰς καλλοτέρην κατάστασιν τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. (Τὸ ἄρθρον φαίνεται ἐγγράφῳ πρὸ τῆς συστάσεως τῆς Κοινοβουλίας Ἀιμοκλοίας Σ. Σ.)

Τὸ ζήτημα τοῦ καταρθεῖται τὴν νῆσον εὐκολώτερον προσημασίᾳ εἶναι ἢ μόνον μεγάλη βελτίωσις ἢ χρειαζομένη ὅπως καταρθεῖται αὐτὴν ἀποχρηματικὰ ὡς τόσον ἀποχρηματικὰ περιηγητῶν.

Ἡ στρατηγικὴ τῆς ἀξίας.

Ἐν πράγματι πληροὶ τὸν ἐπιπέδη ἀπλήρωσις πῶς, ἐντὸς μίαις τὸσον μεγαλοπρακτικῆς ἐκτάσεως τῆς ἢ Βρετανικῆς ἐν Κύπρῳ φρουρὰ εἶναι τὸσον ἀπείρωσις μικρὰ. Ἡ νῆσος εἶναι ἀρραδίᾳ ἐδίδεται ὡς νὰ περιπέδη ὀλιγωτέραν συντάγματι, ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐπὶ τοῦ κολοῦρον ἀντιπροσημασίᾳ τὸν Βρετανικὸν στρατὸν εἶναι ὀλιγοὶ λόχοι πεζικοῦ. (Σημ. Σ. Σ. Εἰς μόνον λόχος!) Ὁ δὲ ἀπὸ τῆς βεβαίως εὐθιῆς πολιτικῆς σημασίας εἶναι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀποχρηματικὴν τοῦ κολοῦρον σώματος τοῦ στρατοῦ μας· ἀλλὰ κατ' ὄσον ἀρραδίᾳ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Κύπρου, πολλοὶ ἀναμειβόμενοι θὰ ἔχουσιν εἰς αὐτῆσιν τῆς φρουρᾶς, διότι τὸ τοιαύτην θὰ συνετέλεται εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἀποχρηματικῆς χρηματικῆς μεταξὺ τῶν ἐμπορικῶν

τάξεων ἐκτός ἐάν αἱ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ διάκραιτον τὸ σφάλμα νὰ προμηθεύωνται ἀπ' εὐθείας ἐξ Ἀγγλίας τὰ τρόφιμά των — εἶναι δὲ ἄγνωστον εἰ εὐδαιμονοῦν ἐπιτόριον κατευναζέει πολλὰ πολιτικὰ πράγματα; (?) Ἐπειτα, ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ἀπόψεως, ποῖα σύγκρισις θήνεται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῆς Μάλτας — ἐνδὲς φλέγοντος βράχου, φρικωδῶς ἀνθυγιεινοῦ καὶ τόσον ἀνθρωποφθοροῦ, ὥστε καὶ εἰς ἀπλοῦς στρατ. ὁλόκληρος νὰ μὴ ἔχῃ χῶρον πρὸς ἐκτέλεσιν γομνασίων — καὶ τῆς Κύπρου, βγεινῆς κατὰ πάντα τὰς ἑσπας τοῦ ἔτους, τῆς ὁποίας αἱ εὐρεταὶ δραστηρίαι καὶ αἱ ποδιᾶδες εἶναι ἀρίστα κατάλληλοι διὰ τὴν ἐξέλιξιν στρατιῶν; Μὴ τὸ Γιβραλτάρ εἰς τὴν ἑσπερὴν πόλιν τῆς Μεσογείου, τὴν Κύπρον κατέχουσαν θαυμασίαν στρατηγικὴν θέσιν εἰς τὰ πρόθωρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὴν Μάλταν καιμένην ἐν τῷ μέσῳ αἰσῶν, οὐδεὶς κλονισμὸς τῆς πολιτικῆς ἰσχυροῦς ἐν τῇ Μεσογείῳ θὰ ἐδύνατο νὰ διατείσῃ τὴν Βρετανικὴν δυνάμιν.

Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ Κύπρος εἶναι καθ' ὅλουλη-
 ρίαν ἀπροετίετος χώμα, οὐδενὸς φροορίου ἀξίου τοῦ
 οὐρανοῦ ὑπαρχοντος καθ' ὅλην τὴν ἑσπερινὴν ἑκταὴν τῶν ἡμερῶν
 τῆς, καίτοι ἐν Ἀμμοχώστῃ, τῇ πάλαι Σαλαμίνι, ὑπάρχει
 φυσικὴ θέσις πρὸς δημιουργίαν ναυτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ
 σταθμοῦ πρώτης τάξεως. Ἄνθρωποι εἰδικοί ἀνομολογοῦσι
 ἐν λιμένα τῆς Ἀμμοχώστου ὡς ἓνα τῶν ἀρίστων ἐν τῇ
 Μεσογείῳ. Ἄλλ' ἡ Κύπρος πληρῶναι φέρει εἰς τὴν
 Τουρκίαν, διωματικῶν τοσούτων, καθύστερον τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν
 χρησιμεύει πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὀμολογησῶν τοῦ Τουρ-
 κικοῦ θανάτου, τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ἑσπεροῦ ἠγγετήθησαν ἀλλη-
 λαγγῶς ἡ Ἀγγλικὴ καὶ ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις. Ἐν τοῦ-
 τοις ἐπ' ἑσπας τὸ καθεστῶς τοῦτο ἐξπλοουθεῖ, ἐπὶ το-
 σούτων καὶ τὸ ἐν Ἀνατολῇ νηπιτικὸν τοῦτο ἐξάρτημα
 τῆς Μεγ. Βρετανίας θὰ περζμένη διαφιλονεικούμενη μονὰς
 ἐν τῇ ὀμογενείῳ τῆς Αὐτοκρατορίας.